

El projecte Mileva - Regió7 - 13/05/2021

LA SIMONETA

Maria Dolors Guàrdia Rubies

EL PROJECTE MILEVA

La Fundació Isonomia és una entitat sense ànim de lucre que depèn de la Universitat Jaume I de Castelló. La seva voluntat és promoure la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, a més d'ajudar altres col·lectius desfavorits o susceptibles de patir discriminació, en l'àmbit cultural i educatiu.

El seu Projecte Mileva té la voluntat de visibilitzar les dones en àmbits de la societat ocupats tradicionalment per homes. Principalment en àrees científiques. I pretén abordar els estereotips de diferents opcions educatives i professionals per promoure la igualtat de gènere en educació, formació i orientació professional.

Per què es diu Mileva?

Per recordar i reconèixer la tan oblidada esposa de l'injust Albert Einstein i per la ciència en general.

Mileva Maric va conèixer Einstein a l'Institut Politècnic de Zuric, de gran prestigi internacional i al qual no es podia accedir si no es tenia un brillant expedient. A més, era de les poques que admetien dones.

Ella, que tenia millors notes que Einstein, en acabar la carrera no va

aprovar els exàmens. Ell els va treure ben justet.

S'ha especulat sobre el seu suspens i hi ha dues teories: o que no van voler aprovar-la perquè era dona (i jo crec la més probable perquè el coneixement no es perd d'un dia per l'altre) o perquè (per fer-la culpable a ella i no a la universitat) en acabar, va marxar cap a casa dels seus pares i al cap de pocs dies va comunicar a Albert que estava embarassada. Sobre aquesta filla també s'ha especulat: o que es va morir ben aviat o que van donar-la en adopció perquè no estaven casats.

A Mileva, aquella situació ja va rebaijar-li les expectatives professionals. Quan va tornar a Zuric, la parella es va casar però la família d'ell no la volia. Perquè era jueva, més gran que ell i massa intel·lectual.

Van tenir dos fills i ella va haver de

«... quan ell feia fórmules, era ella qui les resol·lia. Es creu que les aportacions de Mileva van ser cabdals per a l'èxit d'Einstein»

quedar-se a casa per tenir-ne cura. Tanmateix, i explicat pel seu propi fill, als vespres, els pares es posaven a treballar junts. Ella era molt bona matemàtica i quan ell feia fórmules, era ella qui les resol·lia. Es creu que les aportacions de Mileva van ser cabdals per a l'èxit d'Einstein. Perquè quan va arribar el divorci, (ell va fer-se amant de la seva cosina Elsa i al final també va casar-s'hi), en el contracte, s'hi especificava que si mai guanyava el Nobel, ella rebria una part important dels diners del premi. Mileva havia de pensar en els seus fills. El segon va agafar una esquizofrènia i ella sempre més va haver d'estar-ne molt dependent. Mentre que Einstein, en trenta anys, ni quan ella es va morir, no va anar mai a visitar-lo.

Einstein va acceptar aquella clàusula perquè les aportacions d'ella eren realment molt valuoses. Però no va complir-la i Mileva i els seus fills van passar dificultats econòmiques. Einstein no va deixar res als fills que havia tingut amb ella.

I és que és preferible passar a la història com una bona mare (encara que la societat no et reconegui professionalment), que com un mal pare amb Nobel.